

Anvisningar för skolutflykter och skolbesök som organiseras av förskolor och primärskolor i Europeiska skolorna

Högsta rådet för Europeiska skolorna

Möte den 22 & 23 maj 2002 i Nice

Inledning

Detta dokument och tidigare utkast till det har diskuterats av Inspektörsrådet (primärskolan) och Undervisningsutskottet (primärskolan).

Undervisningsutskottet och Inspektörsrådet gav sitt godkännande till det vid sina sammanträden i mars.

Högsta rådet föreslås godkänna dokumentet för omedelbar tillämpning.

1.0 Definition av skolutflykter och skolbesök

- 1.1 Skolutflykter och skolbesök har ett alldeles speciellt pedagogiskt, didaktiskt och socialt värde. De är skolverksamheter. De måste därför ha ett klart samband med undervisningens sociala, pedagogiska och/eller didaktiska mål och förberedas och efterbehandlas i klassrumsarbetet. Så långt möjligt bör de ha en europeisk karaktär och bör organiseras tillsammans med de olika språkgrupperna i en skola.
- 1.2 Skolutflykten bör omfatta högst en dag.
- 1.3 Skolbesök innefattar pedagogiska projekt, sportresor, klassbyten och utbyten mellan skolor.

2.0 Organisation

- 2.1 Skolorna tar fullt ansvar för anordnande av skolutflykter och skolbesök.
- 2.2 Till dagslånga utflykter ger skolledningen sitt samtycke till det förslag som läraren lämnar. Vid förberedelserna är det nödvändigt:
 - att förhöra sig om de rättsliga reglerna för organisation av skolutflykter .
 - att i förväg informera föräldrarna.
- 2.3 Efter hörande av undervisningsutskottet beslutar skolledningen om arrangemangen för skolbesöken. Vid utarbetandet av planen för skolbesök är det nödvändigt:
 - att se till att det utses en samordnare för varje skolbesök.
 - att förhöra sig om de rättsliga reglerna för anordnande av skolbesök i värdlandet.
 - att lärarna och samordnaren sammanträder.
 - att besöka skolan i förväg.
 - att informera föräldrarna i förväg.
 - att detaljplanera tidsanvändningen för varje dag.

Elever får inte uteslutas från deltagande i skolbesök av ekonomiska skäl .

Till avresor och återresor kan veckohelgerna utnyttjas.

- 2.4 Familjerna bör förvarnas i tillräckligt god tid för att de skall kunna bestrida de planerade kostnaderna. I fråga om betalning för skolbesök i form av

klassbyten ser skolan till att föräldrarna varskos långt i förväg samt fordrar att de gör denna betalning före avresan.

- 2.5 För klasser som överflyttas träffas till exempel avtalen med transport- och inkvarteringsföretagen i skolans namn.
- 2.6 Det är önskvärt att skolans bokföringsavdelning förvaltar kontona för de överflyttade klasserna.
- 2.7 I fråga om antal och fördelning av skolutflykter och skolbesök är det lämpligt att följa nedanstående rekommendationer:
- Antalet skolutflykter är inte begränsat eftersom de är relaterade till klassens verksamhet och/eller kursplanen.
 - Totala antalet skolbesök bör omfatta högst:
 - 10 skoldagar i förskolan, samt år 1 och 2 i primärskolan
 - 20 skoldagar i år 3, 4 och 5 i primärskolan.
 - Skolutflykter och skolbesök bör fördelas jämnt över året under beaktande av läsårsplaneringen.
 - Skolutflykterna och skolbesöken i möjligaste måna inte störa de organisatoriska förhållandena i skolan.

3.0 Ansvar för skolbesök

- 3.1 SKOLLEDNINGEN godkänner besöket, övervakar att detta överensstämmer med de pedagogiska målen och förvissas sig om att den allmänna organisationen och finansieringen ger alla garantier.
- 3.2 Den för varje skolbesök utsedde SAMORDNAREN ansvarar för förberedelserna och för den faktiska resan.
- 3.3 LÄRAREN tillämpar projektets pedagogik, leder den grupp som hon/han har ansvar för, åtar sig att följa de fastställda förfarandena för att stå under skolans beskydd..
- 3.4 FÖRÄLDRARNA bör informera skolan före avresan om eventuella hälsoproblem som rör deras barn.

De meddelar skriftligt sitt samtycke:

- till sitt barns deltagande.
- till betalningen för besöket.
- rörande sitt barns godtagande av de av skolan fastställda reglerna.

-
- till bemyndigande av medicinsk behandling.
 - till ett medicinskt ingrepp i nödfall.

4.0 Lärarnas deltagande

- 4.1 Fastän det definitionsmässigt är frivilligt, så ingår deltagandet i skolutflykter och skolbesök såsom sådant i lärarnas stadgeenliga officiella förpliktelser. Skolledningen bemyndigar lärarna i fråga att resa i tjänstens namn. Den måste också ge sin tillåtelse till andra vuxna som biträder läraren (kollega, förälder, instruktör etc.) att resa.
- 4.2 Under skolbesöken täcks eleverna, lärarna och andra medföljande vuxna av skolans civilrättsliga ansvarsförsäkring. Ingen försäkring täcker straffansvar. I händelse att en medföljande vuxen ådra sig straffansvar så står skolan för juridisk hjälp försåvitt den handling som utförts inte leder till klagomål på skolan.

5.0 Elevernas deltagande

- 5.1 Eleverna är förpliktigade att delta i skolbesök. Befrielse är möjligt i vederbörligen motiverade undantagsfall.
- 5.2 Under förberedelsefasen skall man vinnlägga sig om att ta hänsyn till de svårigheter som mindre starka elever kan möta.
- 5.3 De från deltagande befriade eleverna bör följa lektionerna i andra klasser.
- 5.4 Det är möjligt att utesluta en elev från deltagande i händelse av medicinsk risk, enligt skolläkarens uppfattning. I det fall en elev skulle uppträda på ett problematiskt sätt som utsätter klasskamraterna för fara eller själv försätter sig i fara, så kan skolledningen utesluta denna elev. Föräldrarna eller de juridiskt ansvariga skall informeras om detta beslut i god tid.

6.0 Övervakning, disciplin och säkerhet

- 6.1 Övervakningens omfattning och storlek bör stå i proportion till besökets längd, till situationen på platsen och till elevgruppens särskilda karakteristika (antalet elever samt elevernas ålder, kön, mognadsgrad och särskilda behov).

När det gäller skolbesök skall skolan göra upp en detaljerad plan för övervakningen.

Normalt bör antalet reseledare uppgå till en per femton elever, **men** detta tal kan variera efter de pedagogiska fordringarna och rättsliga bestämmelserna i värdlandet.

Lärarna och reseledarna måste bo på samma ställe som eleverna. Om det äger rum elevutbyte mellan skolor, så skall värdfamiljen svara för övervakningen.

- 6.2 De disciplinregler som är i kraft i Europeiska skolorna fortsätter självfallet att gälla under hela skolbesöket. Det är skäl att före avresan påminna eleverna om att det är själva bilden av skolorna som de visar upp mot omvärlden; deras uppförande i förhållande till denna bör vara så mycket mer oklanderligt.

Vid brott mot dessa regler skall samordnaren vidta alla åtgärder som hon/han finner lämpliga. Hon/Han förbehåller sig rätten att utesluta ett barn som genom sitt uppförande kan försätta sig självt eller andra i fara. Om hon/han, på grund av händelsens extrema allvar, beslutar att återsända eleven till dennes hem, så kan det endast ske på följande uttryckliga villkor:

- att skolan och familjen i förväg informerats om saken,
- att eleven bistås av en reseledare med vederbörlig fullmakt.

Det är självklart att de extra kostnader som möjligen blir följden av ett sådant beslut skall belasta de berörda familjerna.

- 6.3 Transport av eleverna i privat fordon är i princip uteslutet på grund av de risker detta medför. Endast skolledningens har befogenhet att, i undantagsfall och med vederbörlig motivering, bevilja undantag. Det är då nödvändigt att ha reseförsäkring.

- 6.4 De aktiviteter som medför en förhöjd säkerhetsrisk (simning, bad, bergsvandring, skidåkning eller vattensport etc.) bör vara omsorgsfullt förberedda. Det är nödvändigt att försäkra sig om instruktörernas professionalism.

7.0 Olyckor

- 7.1 Det förfarande som gäller vid ett olycksfall påkallar följande anmärkningar:
- samordnaren bör informera skolan och familjen så snart det är möjligt.
 - om eleven bör återvända till sin bostad skall samordnaren se till att han åtföljs av en person med vederbörlig fullmakt.
- 7.2 I princip ersätts de medicinska kostnader som orsakas av en olycka av relevanta sjukvårdsmyndigheter (Sjukförsäkring för föräldrar, reseledare och lärare - Elevförsäkring). Det kan emellertid visa sig vara klokt att, med hänsyn till den avsedda förmånstagaren, teckna en kompletterande

försäkring för att helt eller delvis täcka de orsakade kostnaderna. Inget hindrar skolan att teckna en sådan till förmån för berörda elever, lärare och reseledare.

8.0 Pedagogisk uppföljning

- 8.1 Efter klassbytena följer presentation av arbeten som utförts i de mest skilda former (verksamhetsbok, redogörelser, diapositivvisning, videofilmer etc.).
- 8.2 Efter varje period med klassutbyte görs en utvärdering inom lärarlaget.